

ZAPISNIK

s 12. sjednice Turističkog vijeća Turističke zajednice Grada Pule održane 15. travnja 2026. godine s početkom u 12 sati u Turističkoj zajednici grada Pule.

Prisutni članovi turističkog vijeća: Peđa Grbin, Andi Vitasović, Nataša Stojkovski, Dolores Dragun, Boris Žgomba, Manuela Kraljević, Aleksandar Šuran

Opravnado odsutni: Reli Slonim, Walter Kapov

Ostali prisutni: direktorica Sanja Cinkopan Korotaj i djelatnica Jelena Latin

Predsjednik TZ Grada Pule pozdravlja prisutne i utvrđuje da je prisutan dovoljan broj članova za njezino održavanje i donošenje pravovaljanih odluka.

Za sjednicu predlaže sljedeći Dnevni red

1. Usvajanje zapisnika sa 11. sjednice Turističkog vijeća,
2. Prijedlog Plana upravljanja destinacijom klastera južne Istre i izračun prihvatnog kapaciteta
3. Zahtjevi
4. Razno

Dnevni red usvojen je jednoglasno.

Ad 1)

Zapisnik s 11. sjednice Turističkog vijeća usvojen je jednoglasno.

Ad 2)

Pod točkom prijedlog Plana upravljanja destinacijom klastera južne Istre i izračun prihvatnog kapaciteta direktorica je uputila prisutne kako je prezentaciju održala tvrtka HDC d.o.o. 11.04.2026. u hotelu Histria na koju su bili pozvani svi članovi svih vijeća TZ-ova klastera južne Istre. Na prezentaciji su dogovorene sitne izmjene koje se odnose na investicije te je potrebno navesti i ostale potencijalne dionike. Također, u usporedbu treba dodati i 2025. godinu, obzirom da je ista završila, bez obzira na upute Ministarstva turizma i sporta koje su se odnosile na razdoblje do 2024.

Nakon što se naprave izmjene, Plan upravljanja destinacijom moraju potvrditi vijeća svih TZ-ova klastera, potom Plan ide na e-Savjetovanje. Namjera je napraviti prezentaciju za novinare prije e-Savjetovanja. E-Savjetovanje će trajati mjesec dana te će nakon toga ići na usvajanje na gradska ili općinska vijeća. Prijedlog je da na gradskom vijeću bude prisutan predstavnik tvrtke koja je napravila Plan.

Direktorica je predstavila prijedlog Plana upravljanja, obzirom da je gradonačelnik bio spriječen u dolasku na prethodnu prezentaciju. Projekt je započeo u siječnju 2025., a prva verzija nacrtu dovršena je u prosincu iste godine. Tijekom izrade provedeni su kontakti s više od 30 skupina dionika u turizmu, a na projektu su sudjelovali HDC d.o.o., vanjski stručnjaci i IPSOS d.o.o. koji je proveo istraživanje stavova posjetitelja. Projektno područje obuhvaća 14% površine i 39%

stanovništva Istarske županije, uz zabilježen pad broja stanovnika od 6,7% između 2011. i 2021. godine. Područje se suočava s promjenama klime, uključujući toplije more i sve neugodnija ljeta. Ističe se snažnom atrakcijskom osnovom, dugom i pristupačnom obalom te vrijednim prirodnim i kulturnim resursima poput NP Brijuni, PP Kamenjak, bogate povijesti Pule, sakralne i kulturne baštine te razvijene agrarne proizvodnje. Gospodarstvo projektnog područja u 2024. ostvarilo je 2,15 milijardi eura prihoda i zapošljavalo 19.070 ljudi, pri čemu turizam sudjeluje s 12,4% prihoda i 15,7% zaposlenosti. Više od 70% ukupnih gospodarskih pokazatelja odnosi se na Pulu. U odnosu na 2019. godinu, ukupni prihodi porasli su za 63%, a zaposlenost za 6%, dok je turizam zabilježio još snažniji rast – prihodi su porasli za 80%, a zaposlenost za 26%. Udio turizma u ukupnim prihodima povećan je u Puli, Vodnjanu i Ližnjanu, stagnirao u Fažani, a smanjen u Marčani i Medulinu, dok je značaj Južne Istre u županijskom gospodarstvu dodatno porastao. Turistički prihodi i produktivnost rada rasli su brže od inflacije, pri čemu je produktivnost brže rasla u sektoru hrane i pića, ali je i dalje viša u smještaju (oko 120.000 EUR po zaposlenom) nego u ugostiteljstvu (oko 60.000 EUR). Javna infrastruktura projektnog područja suočava se s nizom izazova. Promet je izrazito oslonjen na cestovni sustav, koji je preopterećen u sezoni, uz probleme pristupa, obilaznica i parkiranja, dok je zadovoljstvo javnim prijevozom uglavnom nisko. Zračna luka Pula zaostaje za drugim jadranskim zračnim lukama, a razvoj željezničke, pomorske te biciklističke infrastrukture tek je u začetku. Elektroopskrbna mreža je opterećena i ovisna o TE Plomin, uz povremene ispade i rastuće potrebe zbog klimatskih uređaja i električnih vozila. Vodoopskrbni sustav je zastario i suočen s ograničenjima dostupnosti vode te sezonskim redukcijama, dok je sustav odvodnje nedovoljno razvijen, s dijelom objekata bez odgovarajućeg pročišćavanja. U gospodarenju otpadom postignuti su iznadprosječni rezultati u recikliranju, ali postoje sezonski pritisci i problemi s Kaštijunom te ilegalnim odlagalištima. Prostorni razvoj karakterizira pad broja stanovnika uz snažan rast stambene izgradnje, velik neiskorišten kapacitet za daljnju gradnju i potreba za boljim planiranjem i upravljanjem prostorom. Turistička ponuda područja obuhvaća oko 166 tisuća smještajnih kapaciteta, od čega se 65% odnosi na komercijalni smještaj, te 6 marina s više od 2000 vezova. Novi zakonski okvir dovodi do smanjenja broja privatnih iznajmljivača, ali istovremeno potiče rast sive ekonomije i otvara pitanje nadzora nekomercijalnog smještaja. Istodobno postoji snažan razvojni interes ključnih dionika, uz planirane investicije poput novih hotelskih projekata, razvoja kampova i turističkih zona, što upućuje na daljnje širenje i unaprjeđenje turističke ponude. Turistička potražnja bilježi rast udjela u prihodima i noćenjima Istarske županije, ali uz pad udjela hotelskih noćenja. Zauzetost je u 2024. u odnosu na 2019. porasla samo u kampovima, dok u nekretnoskim oblicima smještaja kontinuirano opada, uz nerealno nisku evidentiranu zauzetost nekomercijalnog smještaja zbog neprijavljivanja. Zbog slabijeg poslovanja Zračne luke Pula smanjuje se broj gostiju s udaljenijih tržišta poput Velike Britanije, Francuske i Skandinavije, dok se povećava ovisnost o tradicionalnim tržištima. Također, izražene su razlike u sezonalnosti između Pule i ostatka klastera. Istraživanje provedeno na 839 ispitanika pokazuje da 65% stanovnika ostvaruje izravan ili neizravan prihod od turizma te oni pozitivnije ocjenjuju njegov razvoj, za razliku od onih bez koristi koji su znatno kritičniji. Najveće nezadovoljstvo zabilježeno je u Puli, osobito u pogledu utjecaja turizma na kvalitetu života, dok je u Medulinu izražen problem percepcije narušavanja identiteta mjesta. Većina ispitanika ističe negativne posljedice

turizma: 58% smatra da apartmanizacija pogoršava kvalitetu života, 66% vidi nepropisno odlaganje otpada kao velik problem, a 63% ističe prometne gužve tijekom sezone. Ovi problemi posebno su izraženi u Puli i Medulinu, dok su u nekim drugim općinama manje naglašeni. Istraživanje među 409 posjetitelja pokazuje visoku razinu zadovoljstva destinacijom, pri čemu su Pula i Medulin najpreporučivije lokacije. Talijanski gosti iskazuju najveće zadovoljstvo, dok su domaći i slovenski posjetitelji nešto kritičniji, iako su razlike relativno male. Najzadovoljniji su posjetitelji u lipnju, a najmanje u kolovožu.

Turisti uglavnom nemaju značajne zamjerke na gužve, buku i promet, za razliku od stanovnika, no umjereno su zadovoljni uređenošću destinacije. Kampisti su najzadovoljniji, dok hotelski i gosti privatnog smještaja iskazuju nešto niže zadovoljstvo određenim aspektima, ali su razlike među skupinama male.

Anketa među ključnim dionicima usmjerena na ocjenu stanja i razvojne prioritete pokazuje da su glavni proizvodni fokusi kratki odmori temeljeni na kulturi i gastronomiji, uz zadržavanje osnovne ponude sunca i mora. Kao ključni prioriteti konkurentnosti istaknuti su unapređenje uređenosti prostora te stroža kontrola nekretninske izgradnje i iznajmljivanja. Među najvažnijim privatnim inicijativama izdvajaju se razvoj smještajnih kapaciteta na istočnoj obali i aktivacija trenutno neiskorištene imovine. Kao dodatni planski prioriteti dionici najčešće ističu izgradnju parkirnih garaža u ključnim destinacijama te povećanje broja avionskih linija radi bolje dostupnosti. Više od polovice ispitanih smatra da je potrebno uvesti sustave kontrole kvalitete u smještaju i ugostiteljstvu. Također postoji široko suglasje da Južna Istra treba i dalje ostati organizirana kao područje šest projektno udruženih turističkih zajednica. Područje Južne Istre nalazi se u stanju izražene turističke monokulture s pojavama prekomjernog turizma, pri čemu su najopterećenije jedinice lokalne samouprave Pula, Medulin i Fažana, dok su Ližnjan, Marčana i Vodnjan nešto manje intenzivne. U prvoj skupini već je došlo do prekoračenja prihvatnog kapaciteta, osobito u Medulinu, te se predlažu mjere ograničavanja broja turističkih ležajeva i stroža regulacija izgradnje i smještajnih kapaciteta, uključujući i izdvojene zone u Puli. Ističe se potreba revizije planova daljnje izgradnje u zonama s infrastrukturnim ograničenjima, kao i rješavanje ključnih infrastrukturnih problema (promet, voda, otpad, odvodnja) prije novih investicija, posebno u greenfield projektima. U manje opterećenim područjima još postoji prostor za selektivni razvoj, osobito na obali i u Vodnjanu, gdje se prepoznaje potencijal za hotelske i kamp sadržaje te butik smještaj. Zaključno, naglašava se potreba prilagodbe sustava prostornog planiranja stvarnoj turističkoj gustoći, daljnji razvoj i upravljanje plažama kao ključnim resursom te prioritetno rješavanje i planiranje infrastrukture kao temelja održivog razvoja destinacije. Zajedničke smjernice razvoja obuhvaćaju niz manjih, operativnih zahvata usmjerenih na poboljšanje praćenja, upravljanja i održivosti destinacije. Naglasak je na uvođenju mjernih stanica za buku i onečišćenje zraka, praćenju prometa, potrošnje vode i energije te unaprjeđenju baza podataka o turističkim resursima i stavovima stanovnika i posjetitelja. U području infrastrukture i ponude predviđa se opremanje plaža, razvoj pristupačnosti za osobe s invaliditetom, bolja povezanost javnim prijevozom te jačanje lokalnih tržnica, cjelogodišnjeg rada ugostiteljstva i poticanja malih obrta. Poseban naglasak stavljen je na kontrolu ilegalnih turističkih aktivnosti kroz bolju razmjenu podataka, inspekcije, suzbijanje neprijavljenog najma i

ilegalnog kampiranja te jačanje komunalnih službi. Dodatno se planira edukacija i promocija održivog ponašanja među građanima i posjetiteljima, s ciljem smanjenja negativnih utjecaja turizma i jačanja ukupne kvalitete destinacije. Smjernice za Pulu usmjerene su na jačanje kulturno-turističke ponude, unaprjeđenje javne infrastrukture i bolje upravljanje prostorom. Predviđa se osiguravanje lokacije za veće manifestacije (Valelunga), postavljanje javnog toaleta u blizini Forumu te uređenje ključnih gradskih prostora poput trga ispred Arene i centra grada uz poticanje cjelogodišnjeg rada. Naglasak je i na aktivaciji i zaštiti kulturne baštine kroz stavljanje u funkciju gradskih tvrđava te otvaranje Malog rimskog kazališta za cjelogodišnje posjete, kao i razvoj dodatnih atrakcija poput Svetog Andrije, Fort Bourguignona, zvjezdarnice i Austrougarske šetnice. Planira se i projekt "Pula pametni grad" koji uključuje digitalne platforme, GIS mapiranje, park&ride sustave i punionice. Dodatno se predviđa sustavno mapiranje nedovoljno iskorištenih lokacija i njihova valorizacija kako bi se prostor grada učinkovitije koristio i upravljao. Prekomjerni turizam na području Južne Istre javlja se gotovo isključivo u okviru proizvoda sunca i mora tijekom vrhunca sezone, posebno u srpnju i kolovozu. Glavninu ove potražnje čine individualni gosti koji dolaze osobnim vozilima, dok su organizirane grupe lakše upravljive. Turistički pritisak je izrazito koncentriran na ključnim lokacijama poput plaža, pristupa plažama te središta naselja, što rezultira visokom gustoćom turizma u odnosu na ukupni prostor. Dodatni izazov predstavlja duboka turistička monokultura, s procijenjenim udjelom turizma od 40% ili više u BDP-u, što otežava uvođenje ograničenja zbog nedostatka alternativnih gospodarskih aktivnosti. Moguće strategije i metode prevladavanja prekomjernog turizma uključuju kombinaciju regulatornih, prostorno-razvojnih, tehnoloških i upravljačkih mjera. Među ključnim pristupima ističe se ograničavanje smještajnih kapaciteta u cjelini ili u posebno opterećenim zonama, kao i razvoj turističke ponude u manje posjećenim dijelovima destinacije radi ravnomjernije distribucije posjetitelja.

Važan smjer je i primjena digitalnih tehnologija i umjetne inteligencije za praćenje turističkih tokova u stvarnom vremenu te usmjeravanje posjetitelja prema alternativnim lokacijama i terminima. U upravljanju dnevnim posjetiteljima navodi se primjer modela iz Venecije, gdje se uvodi naplata dnevne karte u razdobljima vršnog opterećenja putem digitalnog sustava.

Dodatne mjere uključuju marketinško poticanje slabije posjećenih područja, promociju održivih aktivnosti poput čišćenja okoliša, porezne instrumente za regulaciju nekretnina te izradu sveobuhvatnih planova upravljanja posjetiteljima, događajima i javnom imovinom, posebno u urbanim sredinama.

Prihvaćen je prijedlog Plana upravljanja, uz navedene izmjene. Nakon izmjena, vijeće će dobiti na uvid izmijenjenu verziju koju će potom moći prihvatiti.

Ad 3)

Nakon pojedinačnog razmatranja prihvaćeni su sljedeći zahtjevi:

1. Eriku Baliji za humanitarni koncert Pjesma bez barijera dodijeljeno je 1.000 € bruto.
2. Kazalištu Ulysses za Brijunsko ljeto 2026. dodijeljeno je 5.000 € bruto.

Daljnjih rasprava pod točkom razno nije bilo.

Sjednica je završila u 13,30 sati.

Zapisničarka:

Jelena Latin

Predsjednik

Peđa Grbin

